

Jörn Karlsson
PH Magnusson

Ny IT-prismodell 2017 och omfördelning av nämndernas ekonomiska ramar med anledning av den nya modellen

Bakgrund

Kommunstyrelsen godkände 2013-11-25, § 257, principer för en ny prismodell för IT. Den stora förändringen var då att kostnaderna delades upp i IT-arbetsplatskostnader och infrastrukturkostnader (gemensamma kostnader). Tidigare prismodell hade varit att alla IT-kostnader var inkluderade i priset för IT-arbetsplats. I ärendet beskrevs också att den beslutade prismodellen bör prövas och därefter utvärderas.

När prismodellen från 2013 beslutades så kunde inte alla kostnader härledas till den verksamhet som nyttjade infrastrukturen. Prismodellen innebar också att om en verksamhet ökade sina kostnader så fick alla andra vara med och betala. Det finns alltså inte något incitament till att hålla nere de gemensamma kostnaderna, då dessa inte direkt belastade den verksamhet som var andelningen till kostnadsökningen.

Nu har digital utveckling (DU) och ekonomiavdelningen arbetat fram en ny prismodell för kostnadsuppföljning och debitering av IT-kostnader för Haninge kommun, som tydliggör och skapar förutsättningar för verksamheterna att göra val och vilka ekonomiska konsekvenser dessa blir för verksamheten.

Ny IT-prismodell 2017

Haninge kommun, liksom alla kommuner i Sverige, står inför en ökad efterfrågan och ökade behov av digitalisering som ökar kraven på vad våra digitala förmåga ska kunna hantera. Dessa krav påverkar och ökar de kostnader kommunen har och kommer att ha för dessa delar av verksamheten. För att klokt kunna hantera dessa krav och kostnader har kommunstyrelseförvaltningen tagit fram en ny modell för kostnadsuppföljning och debitering av IT-kostnader. Uppdragets mål var att:

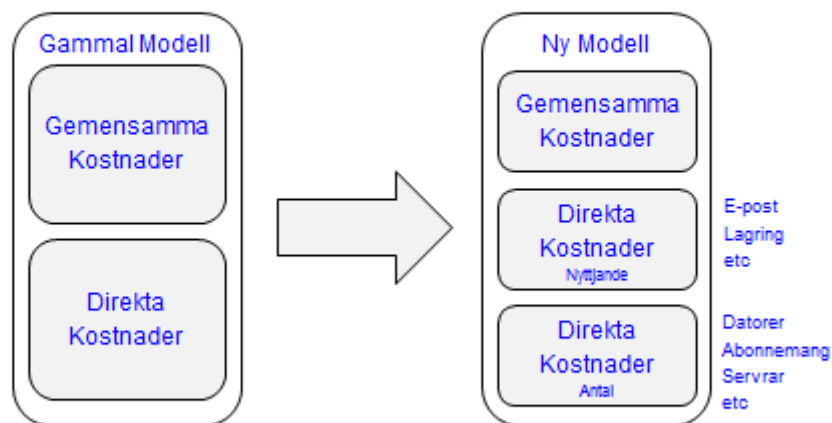
- Skapa en relevant och förståelig tjänste- och kostnadsstruktur som avspeglar verksamhetens bild av sina inköp/kostnader

- Skapa och etablera en betalningsmodell som bygger på en fast baskostnad samt en flexibel del vilken baseras på faktiskt nyttjande
- Skapa förutsättningar för respektive verksamhet att göra aktiva val för att styra sin IT-kostnad
- Underlätta, förtydliga och förbättra kostnadsuppföljningen för IT-tjänster.
- Förbereda inför de nya avtalen i nästa generations sourcing.

Den nya modellen innebär att det tydliggörs vilka kostnader kommunen har, vilka kostnader som hör till respektive verksamhet samt vad de innehåller enligt bild nedan.

Ny Debiteringsmodell – IT

Kostnaderna kommer att kunna ses av respektive verksamhet i debiteringssystemet Companion, där alla kostnadsbärare kommer att ha en inloggning. Detta innebär att varje chef kommer se exakt vad denne blir debiterad för; antal telefoner och abonnemang, antal datorer och programvaror, antal utskrifter, eventuella nycklade kostnader etc.

Systemet kommer att användas för visualisering av kostnader för verksamheterna. Visualiseringen kommer att möjliggöra för chefer att bli medveten om vilka kostnader för IT som den egna verksamheten har samt hur denne kan påverka dessa kostnader själv genom att göra förändringar i sina köp från Digital utveckling.

De gemensamma kostnaderna kommer att fördelas mellan nämnderna inför varje budgetår och sedan är de låsta under året, för att kunna justeras till kommande år, om förvaltningarnas beteende förändras. De direkta kostnaderna kommer verksamheten att kunna påverka under löpande budgetår.

Förändringar jämfört med 2016 års IT-prismodell

Som beskrivits ovan är en av de stora förbättringarna med att gå över till den nya modellen att kostnaderna blir tydliga för alla som bär sådana kostnader.

Den nya modellen innebär naturligtvis också en del andra förändringar såsom:

Förändrad tjänstestruktur.

Den nya uppbyggnaden av tjänster syftar till att man som användare ska känna igen sig i beskrivningar av tjänster på intranät och lätt kunna koppla detta till kostnaderna i Companion. Detta är också en förberedelse och förutsättning för att vi i kommunens kommande externa avtal ska kunna öka möjligheterna till egna val och egen påverkan på kostnader.

Ny tjänstestruktur:

Tjänst	Beskrivning	Direkt	Gemensam
Datakommunikation	Nät, WiFi etc		X
Datorarbetsplats	Datormodell, program, livscykelhantering etc.	X	X
Digital Plattform	plattform för e-tjänster mm		X
Identitet och Åtkomst	Säkerhetslösningar		X
Serverplattform	Databas, lagring, backup etc.	X	X
Telefoni	Abonemang, Infrastruktur	X	X
Utskrift	Skrivare	X	X
Tjänstesupport	Servicedesk		X
Samarbete	e-post, chat, Lync etc	X	X
Personalkostnader	Personal		X
Strategiskt samarbete	Utvecklingsinsatser i gemensamma delar		X
Finansiella kostnader	Avskrivningar från tidigare utvecklingsprojekt		X

Förflyttningar av vissa tidigare utnyttade, gemensamma kostnader (tidigare infrastrukturkostnader) till direkta kostnader för nyttjande.

Nu kan servrar som enbart används för specifika system debiteras den verksamhet som använder systemet istället för som tidigare läggas i potten för gemensamma infrastrukturkostnader som alla fick vara med och betala. Det innebär att verksamheterna betalar för sitt nyttjande.

Transparens i kostnader för såväl kommunen som helhet som för de enskilda verksamheterna.

Genom förbättrade underlag för kostnader möjliggörs nu inblick i kostnader och därmed också påverkansmöjligheter. En verksamhet kan alltså själv påverka sina kostnader genom förändrade köp av tjänster.

Uppdaterade transparenta fördelningsnycklar av gemensamma kostnader.

Tidigare har olika nycklar används för olika fördelningar av olika kostnader. Nu används endast två; antal personal och antal elever. Dessa är de två främsta parametrarna att driva på verksamheternas kostnader.

Dessa nycklar är också tillgängliga för alla verksamheter vilket möjliggör kontroll på den egna kostnaden.

Förbättrat arbetssätt som säkerställer kvalitetssäkrade siffror.

I samband med framtagandet av den nya modellen har också processen med hantering av de ingående kostnaderna (fakturor) setts över och förbättrats vilket ger korrekta siffror ut i verksamheten.

Telefonikostnaderna

De gemensamma telefonikostnaderna har tidigare legat i det pris som verksamheterna betalar för varje telefon. I den nya modellen kommer de gemensamma telefonikostnaderna, såsom växel och support, att ingå i de gemensamma IT-kostnaderna. Kostnaden för telefonen kommer endast att ha de direkta kostnaderna som är kopplade till telefonen. Denna förändring är endast ett annat sätt att fördela telefonikostnaderna och innebär ingen utökning av de totala kostnaderna.

Den nya IT-prismodellens påverkan på verksamheternas kostnader.

Att kostnader har förflyttats från tidigare gemensamma kostnader till direkta kostnader samt att nya fördelningsnycklar används innebär att omfördelningar av kostnaderna mellan förvaltningarna kommer ske. En beräkning har gjorts på 2016 års siffror av vad modellskiftet medför för förändringar av fördelningen av nämndernas kostnader. Beräkningen visar följande förändringar av kostnaderna mellan nämnderna:

Nämnd	Summa
Grund- och förskolenämnden	1 298 000
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	-948 000
Kommunstyrelsen	-788 000
Kultur- och fritidsnämnden	-626 000
Socialnämnden	803 000
Stadsbyggnadsnämnden	-627 000
Äldrenämnden	888 000
Summa	0

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår att ovanstående förändrad kostnadsfördelning ska nämnderna kompenseras för genom att nämndernas ramar för 2017 justeras på motsvarande sätt.

Andra kostnadsförändringar inför 2017

Haninge kommun och verksamheterna har under 2016 investerat i, bland annat, utbyggnad av nät samt andra förbättringar. Detta innebär att kommunens IT-kostnader har ökat och för 2017 innebär det en ökad kostnad på ca 6 mnkr. Kommunstyrelseförvaltningen anser att hela kostnadsökningen inte ska transfereras till nämnderna.

Kommunstyrelseförvaltningen måste också arbeta för att minska kostnadsökningen. Detta innebär att de gemensamma kostnaderna som debiteras 2017 kommer att öka med ca 3 mnkr.

Beträffande datorarbetsplatser så skall kommunstyrelseförvaltningens kostnader transfereras till den som använder datorn. För att täcka ökade kostnader för förändrade behov för datorarbetsplatser (hårdvara, support- och tjänstehantering, livscykelhantering, licenser, programvara etc.) kommer priset för en datorarbetsplats att höjas med ca 150 sek/månad. Höjningen kan variera beroende på datortyp och tillbehör. Prisökningen gäller inte elevdatorer, de s.k. 1:1 datorerna, som används inom skolan.

Ovanstående kostnadsökningar kommer inte att kompenseras i några förändrade ramar för nämnderna.

Förbättrad kostnadsuppföljning - större möjligheter till besparingar.

Framtagandet av den nya modellen har möjliggjort en mer detaljerad kontroll över IT-kostnader i Haninge kommun, såväl på en övergripande nivå som på verksamhetsnivå. Denna möjlighet har kommunstyrelsen tagit vara på under året vilket resulterat i ett antal åtgärder som gjorts under 2016. Här är några åtgärder som genomförts:

- Stängt ner datorarbetsplatser som inte har använts i verksamheten och på så sätt minskat våra kostnader till Tieto
- En översyn och reducering av
 - nätverkskostnader
 - stängt ner e-postkonton som inte används
 - konsoliderat servrar och borttagning av servrar
- Förebygga mera så att det blir färre ärenden i supporten

Sammantaget har dessa åtgärder minskat kostnaderna med ca 3 mnkr. Om inte detta genomförts så skulle ökningen av kostnaderna, som fördelas till verksamheterna, varit högre.

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

1. Omfördelningen av nämndernas ramar med grund- och förskolenämnden + 1 298 tkr, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden - 948 tkr, kommunstyrelsen -788 tkr, kultur- och fritidsnämnden -626 tkr, socialnämnden +803 tkr, stadsbyggnadsnämnden -627 tkr, äldrenämnden +888 tkr, godkänns.

Bengt Svenander
Kommundirektör

Jörn Karlsson
Ekonomidirektör

PH Magnusson
HR-direktör